

лять. Обобщавайки всички схващания за сжщността на музиката като изкуство, Св. Августин е дал едно най-кратко и ясно определение, съ думитъ: „Музиката е изкуство, което силно движи и възбужда“. Около това определение се въртят всички останали на поновитъ автори. Св. Августинъ изразява въ своята кратка дефиниция най-главното: свойството на М. да действа на човѣшкия духъ, движейки и възбуждайки го, — следователно — нейната емоционална сжщност. За различнитъ видове М.: църковна, свѣтска, вокална, инструментална, камерна, програмна и пр. гл. на съответнитъ букви.

Музикална критика — Произходътъ на тази областъ отъ музикалната дейностъ се намира въ споровѣтъ, препирнитъ и полемикитъ на теоретичитъ отъ XVI в. Критиката върху музикалното изпълнение се заражда презъ XVII в. въ Англия, а такава върху музикални творби почва да упражнява пръвъ Матезонъ (гл. т.) въ своята „Critica musica“ — 1722. И двата вида, преливайки се единъ въ другъ, се практикуватъ въ французскитъ и германскитъ периодиченъ печатъ презъ XVIII в. Е. Т. А. Хофманъ, освенъ писателъ и компонистъ, е и музикаленъ критикъ, който чрезъ своята идеална дейностъ отваря вратитъ на тримата голѣми представители на творческата музикална критика презъ XIX вѣкъ: Шуманъ, Берлиозъ и Вагнеръ. Музикалниятъ критикъ е посрѣдникъ между компониста — геср. неговото творение, изпълнителя и публиката. Въ днешно време се упражнява най-много тѣ наречената „вестникарска М. К.“ — въ подневния печатъ, въ много случаи отъ лица, които нѣматъ нуждитъ качества: критически усетъ, дарба за писане, обективност, теоретическа музикална подготовка — както и историческо-музикална образованостъ.

Музикална наука, гл. музикология.

Музикални тържества, нѣм. Musik-feste, англ. festival — се наричатъ урежданитъ отъ хорови и музикални дружества изпълнения на голѣми хорови и оркестрови творения, при единъ голѣмъ брой участници — хористи и оркестранти. Пър-

витъ М. т. сж били дадени презъ 1709 въ Лондонъ (църквата Св. Павелъ), подъ името „Sons of the Clergy Festivals“, после въ градоветъ Ворчестеръ, Херсфърдъ и Глъчестеръ, промѣнливо, всѣка година въ единъ отъ тритъ града, започвайки отъ 1784 г. Въ нѣмско, първитъ М. т. сж станали въ Виена презъ 1772, уредени отъ дружеството „Tonkünstler“, и въ Франкенхаузенъ презъ 1810. Голѣмо художествено значение въ Германия придобиватъ тѣ нареченитъ „Долнореински М. т.“, давани въ Ербелфелдъ, Дюселдорфъ и Кьолнъ — отначало всѣкигодно, и презъ три години, промѣнливо, ту въ единия, ту въ другия, ту въ третия градъ, започвайки отъ 1817 въ Ербелфелдъ, който отъ 1825 се изключватъ — за да ставатъ въ Ахенъ. Ржководители на „Долнореинскитъ М. т.“ сж били най-голѣмитъ диригенти и на миналия вѣкъ: Шпоръ, Менделсонъ, Кройцеръ, Рисъ, Йоахимъ, Рубинщайнъ, Гаде, Райнеке, Рихтеръ, Брамсъ, сжщо Рих. Шраусъ и др. Първитъ музикални тържества въ България се състояха презъ лѣтото 1926 въ Варна. Починъ за тѣхъ бѣ даденъ отъ Ив. Камбуровъ, а въ осществяванетоъ имъ взеха дейно участие варненскитъ приятели на музиката: Герчо Герчевъ, професоръ д-ръ Янаки Арнаудовъ, инженеръ Дим. Славовъ, покойниятъ литературенъ критикъ Василъ Ставревъ, пианистътъ Найдено Найденовъ и нѣколко други просвѣтени граждани на Варна. Тѣзи първи М. т. се състояха отъ: Тържествено откриване съ празнично слово: „Отъ Ем. Маноловъ — до Панчо Владигеровъ“ — държано отъ Ив. Камбуровъ, 3 оркестрови концерта, единъ камеренъ, единъ посветенъ само на композицитъ на Панчо Владигеровъ, единъ соловъ-вокаленъ и единъ хоровъ. Като диригенти участвуваха: Панчо Владигеровъ, Добри Христовъ, Георги Атанасовъ — маестро, Вен. Бобчевски, Асенъ Найденовъ и Димитър Младеновъ, а като солисти: Иванъ Торчановъ, Андрей Стояновъ, Лиляна Добри Христова, Любенъ Владигеровъ, Боянъ Константиновъ, Славко Поповъ, Христина Морфова, Констанца Кирова; като аккомпаньори: Людмила Проконова и Найдено Найденовъ; усилениятъ до 60 души